

Vergroenen van de schoolomgeving

Ook in 2010 liepen weer verschillende studenten stage bij het MEC. Een student van Hogeschool Larenstein heeft voor een basisschool in Nederasselt een ontwerp voor een schooltuin gemaakt. In dit ontwerp zijn de belangrijkste wensen van de school neergezet: een makkelijk te onderhouden tuin, die het jaar rond groen is. Door de koppeling met de gebruikte natuurmethode krijgen de kinderen een actieve rol in de tuin.

101 Groene klaslokalen

Een project bedoeld om 101 basisscholen en kinderdagverblijven te helpen aan een groen klaslokaal: een rijke groene leer- en speelomgeving. Het MEC verzorgt in dit 3-jarig project, waaraan in de hele provincie NME-centra en gemeenten meewerken, de provinciale projectcoördinatie. In 2010 is hard gewerkt aan het ontwikkelen van handzame tools voor zowel scholen als NME-Centra.

Belangrijkste insteek is: hoe krijg ik de leerkracht naar buiten. De gebruikte natuurmethodes zijn gescreend op aansluitmogelijkheden met buitenlessen. Ook zijn raakvlakken onderzocht op het gebied van taal en rekenonderwijs. De resultaten zullen op een website voor iedereen toegankelijk gemaakt worden.

Voortgezet Onderwijs (VO): de leerlingen naar buiten en de buitenwereld de school in

Iedere Nijmeegse VO school kan jaarlijks aanspraak maken op zes dagdelen ondersteuning van het MEC. Samen met de school maakt het MEC een programma op maat. De invulling is vrij zolang duurzaamheid een belangrijke rol speelt. NME in voortgezet onderwijs heeft vaak de vorm van vakoverstijgende projecten, gekoppeld aan thema's uit het gemeentelijk duurzaamheidsbeleid. Er zijn bestaande projecten maar we gebruiken ook actuele thema's om samen met de school lesinhoud, concepten op het gebied van duurzaamheid, klimaat, natuur en milieu, te koppelen aan contexten. Meestal wordt gebruik gemaakt van het didactisch concept 'Verhalend ontwerpen'. Het is mogelijk om voorafgaand aan het project hierover een bijscholingscursus te volgen.

VO projecten: actueel en op maat

Het ontwikkelen van vakoverstijgende onderwijsprojecten, vaak gekoppeld aan gemeentelijke beleidsthema's, maakt een belangrijk deel uit van het werk van het MEC.

Klimaatbrigades

Het **Dominicus College** koos voor de derde keer voor het thema 'klimaatbrigades'. In dit door het MEC ontwikkelde lesmateriaal, waarbij bewustwording van energiegebruik centraal staat, voeren leerlingen als een echte brigade energiescans uit; zowel op school als thuis. Ze maken niet alleen de ouders thuis attent op hun energieverbruik, maar brengen ook advies uit aan de schooldirectie.

Nijmegen meest energiezuinige stad (NMES)

Op het het **Stedelijk Gymnasium** en het **Mondial College** vormden leerlingen met hun klas adviesbureaus en adviseerden de gemeente Nijmegen hoe Nijmegen de meest energiezuinige stad zou kunnen worden.

Colofon
 Stichting Milieu Educatie Centrum Nijmegen
 3e van Hezewijkstraat 2a
 6542 JP Nijmegen
 Telefoon 024-3730535
 Email: info@mecnijmegen.nl
 www.mecnijmegen.nl

Samenstelling bestuur:
 Harm Blanken (vz)
 Henk van Oostveen (pm/sec)
 Ton Hirdes
 Theo Lemmen
 Anneke van Loenen
 Bea Peeters

 Eric Mol (adviseur)
 Jan Wijnia (adviseur)

Pacha Mama

In het project Pacha Mama, ontwikkeld door COS en MEC, kijken leerlingen over de grens. Ze kiezen door middel van een zorgvuldig samengesteld lesprogramma, zelf een ontwikkelingsproject van een NGO (Niet Gouvernementele Organisatie) die tot doel heeft de duurzame ontwikkeling in ontwikkelingslanden te stimuleren. Voor dit ontwikkelingsproject zamelen de leerlingen geld in. Bovendien kan dit leiden tot een duurzaam contact met hun zelf gekozen project. Pacha Mama werd uitgevoerd op het **Montessori College, Citadel College** en de **Sint Jorisschool**.

(Groene) Maatschappelijke Stage (MaS)

In het kader van maatschappelijke stage is meegewerkt aan het opzetten van het project 'school in de wijk' voor alle tweede klasleerlingen van het Canisius College. Veel energie ging aan het omzagen van Amerikaanse Vogelkers op het Kops Plateau en onderhoud van het Patersbos. Leerlingen werden zich meer bewust van de omgeving van de school en ook wat er allemaal bij leefbaarheid van de wijk komt kijken. Speciale aandacht ging daarbij uit naar zwerfvuil. In opdracht van de stuurgroep Maatschappelijke Stage Zuid Oost Gelderland heeft het MEC groene stageplekken gewonnen. En er is een instrument ontwikkeld waarmee de school en leerlingen inzicht krijgen in de competenties die ze ontwikkelen tijdens een maatschappelijke stage.

Servicepunt Onderwijs in bedrijf: Onderzoeksoopdrachten uit de Praktijk!

In 2010 is het vijfde jaar van het Servicepunt Onderwijs in Bedrijf succesvol afgerond. Tachtig eindexamenleerlingen HAVO en VWO kozen een levensechte opdracht voor hun profielwerkstuk. Door een opdracht te kiezen via het Servicepunt kwamen leerlingen in aanraking met bedrijven en instellingen uit de regio en namen ze een kijkje in een echte werksituatie. Dit was niet alleen een boeiende ervaring voor leerlingen maar bracht ook opdrachtgevers weer verrassende onderzoeksresultaten. Kortom een leerzame ervaring voor alle partijen.

Het Servicepuntjaar 2009-2010 werd feestelijk afgesloten. De leerlingen van de 10 best uitgevoerde opdrachten werden in het zonnetje gezet en kregen een mooi getuigschrift mee. De trofee, de wisselbeker voor de school met de meest afgenomen opdrachten, verhuisde van het Dominicus College naar het Mondial College.

Vanaf september is een nieuwe groep leerlingen van het Mondial College, Dominicus College en het Lorentz Lyceum met zeer verschillende opdrachten aan de slag gegaan. Er zijn verschillende opdrachten van de GGD over alcoholgebruik en rookgedrag van jongeren gekozen. Fotojournalist Ger Loeffen heeft met leerlingen als stadsjournalist een bezoek gebracht aan de politieke avond. Er is een onderzoek uitgevoerd naar de toegankelijkheid van horecagelegenheden in Arnhem voor de APCG. En leerlingen hebben zich verdiept in de Electroscooters voor de Gemeente Nijmegen.

Al met al waren er maar liefst 56 opdrachten waaruit leerlingen konden kiezen.

Scholen geven door middel van het Servicepunt inhoud aan Verbindend Lernen. Opdrachtgevers kunnen door middel van de opdrachten leerlingen enthousiast maken voor hun

Medewerkers
 Fred van Santwijk (dir)
 Marjon van der Steen (PO)
 Annerie Rutenfrans (VO)
 Vianne Goyarts (Verbindend Lernen)
 Sietske de Jong (Leskisten)
 Lucienne van Geene (sec)
 Marita Zwakenberg (sec)

 Elke Jacobs (stagiaire RUN)
 Winant Hebing (stagiaire HAN)
 Kim Janssen (stagiaire HAN)
 Nico Schavemaker (stagiaire Van Hall Larenstein)

Foto's: Milieu Educatie Centrum Nijmegen
Opmaak en druk: ROC Nijmegen, Grafische Werkplaats

Nijmegen, juni 2011

Uitdagend en ervaringsgericht

Het Milieu Educatie Centrum Nijmegen (MEC) helpt docenten in het primair en voortgezet onderwijs in de regio om leerlingen uitdagend en ervaringsgericht natuur- en milieuonderwijs te bieden. Dat gebeurt binnen, maar vaak ook buiten de schoolmuren. Leerlingen trekken er op uit, doen zelf onderzoek in de natuur, gaan de wijk in, discussiëren met wethouders en deskundigen. Ze bezoeken bedrijven en in de klas gaan ze aan de slag met aantrekkelijke leskisten. Door het zelf ervaren en ontdekken, beklijven de opgedane kennis en vaardigheden beter. Dat vormt jongeren tot mondige, milieubewuste burgers die actief betrokken zijn bij hun leefomgeving. Het MEC heeft dan ook als missie 'het bevorderen van natuur- en milieubewustzijn en een duurzame leefstijl, door het organiseren van betekenisvolle ervaringen'.

Verbindend onderwijs: in het primair onderwijs verbinden we vraag en aanbod van scholen en natuur- en milieuorganisaties. In het voortgezet onderwijs makelen we tussen scholen, gemeenten, instellingen en bedrijven. Het onderwijs is de belangrijkste doelgroep, maar ook andere doelgroepen en het grote publiek zijn welkom bij het MEC.

Naast educatief makelaar is het MEC adviseur en kenniscentrum op het gebied van natuur- en milieueducatie (NME). We adviseren de uitvoerende NME-organisaties en de gemeente Nijmegen over NME-beleid.

Primair Onderwijs (PO): niet meer, maar beter natuuronderwijs

Via de aanpak *Natuur-nabij* past het MEC leskisten en excursies planmatig in het bestaande schoolprogramma voor scholen in de gemeente Nijmegen, Heumen, Ubbergen en één deelnemende school in Mook en Middelaar. Deze aanpak brengt samenhang aan in het brede NME-aanbod. Het lokale NME-aanbod vervangt de lessen uit het schoolboek, die over hetzelfde onderwerp gaan. Zo ontstaat praktisch en belevingsgericht natuur- en milieuonderwijs.

PO Projecten

Natuur voor de Zorg

Een samenwerkingsproject met Stichting Veldwerk. Oudere mensen in zorgcentra door middel van kleinschalige natuuractiviteiten koppelen aan kinderen van een school uit de buurt, dat is de insteek van dit project. Oud en jong samen dingen laten doen in de eigen leefomgeving, niet als eenmalige activiteit, maar structureel van groep 1 tot en met 8. Drie Nijmeegse scholen hebben dit jaar proefgedraaid.

Schooltuinen

In 2010 tuinierden zes groepen 6 van 5 verschillende basisscholen in het groeiseizoen wekelijks een uur in schooltuin de Wielewaal. Het enthousiasme bij leerlingen, leerkrachten en ouders was continu zichtbaar, met als kroon op het werk het oogstfeest in september 2010.

Kwaliteitsslag NME PO": bijtijdsde leskisten

Vernieuwen van lesmateriaal en excursies blijft belangrijk. Door extra geld van de gemeenteraad was het mogelijk een aantal aantrekkelijke nieuwe leskisten te realiseren, zoals bijvoorbeeld rond het thema biodiversiteit. Door scholen is hier in de tweede helft van dit jaar dankbaar gebruik van gemaakt.

Excursies

101 Groene Klaslokalen

Bijdetijdse Leskisten

Natuur voor de zorg

Schooltuinen

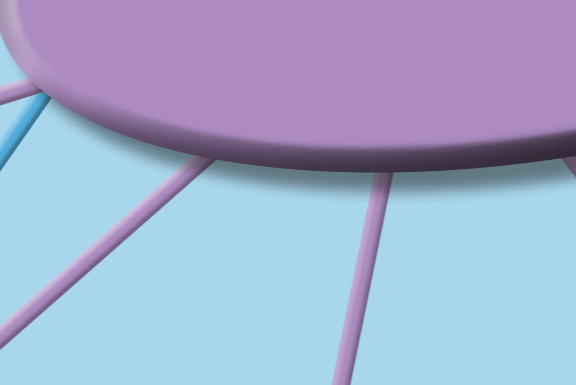
Didactische ondersteuning

Groene Maatschappelijke Stage

Servicepunt

Klimaatbrigades

Pacha Mama

NME PLANNER

Onderwijsbrochure

2010	natuuronderwijs		
	geplande activiteiten	aantal groepen	aantal leerlingen
Gemeente Nijmegen	1432	367	8344
Regio gemeenten Heumen, Ubbergen Millingen a/d Rijn, Mook	324	96	2306
Totaal	1756	463	10650

Primair Onderwijs

Milieu Educatie Centrum Nijmegen

Projecten

Voortgezet Onderwijs

	Canisius Collegege	Citadel College	Dominicus College	Mondial College	Montessori College	Stedelijk Gymnasium	St. Joris
Thema	Maatschappelijke stage in het groen	Pacha Mama	Klimaatbrigades	Nijmegen, meest energiezuinige stad	Pacha Mama	Nijmegen, meest energiezuinige stad	Maatschappelijke stage in het groen
Niveau	2e klassen vmbo t/m vwo	3e klas havo/vwo	2 havo	3e klassen (3x3havo en 2x3vwo)	1e klas vmbo t/m vwo	3e klassen gym	2 vmbo
Klassen	3	4	2	5	6	8	3
Leerlingen	90	120	60	150	130	240	60

Servicepunt

Pacha Mama

Klimaatbrigades

Netwerk

Lokaal

Landelijk

Regionaal

Nijmegen meest energiezuinige stad